

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas 1. An sit distincta realiter Essentia ab Existentia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

cognitio divina. Unde hoc ipsum quando dicitur Essentiam divinam esse Motivum Intellectionis divinæ, intelligendum est negativè, simili modo ac intelligimus negativè id, quod Deitas sit à se.

RESPONDETUR. Imprimis etiam posita hac explicatione, quo sensu motivum Intellectionis divinæ sit ipsa Essentia divina, adhuc Argumentum multum probat. Quia probat motivum intellectionis divinæ, non esse ipsam Essentiam divinam, sed intellectionis divinæ motivum esse ipsammet intellectionem divinam, cuius tamen oppositum videtur hic debere intendi. Directè ad Argumentum hoc dici potest. Ly à quo Intellectiones divinæ dupliciter sumi potest. Primò Ly à quo sumendo pro Principio, & tanquam Actu primo ex modo nostro concipiendi, vi cuius proditur ad actum secundum intellectionis, seu quòd se habet per modum Principii elicentis, & hoc à quo, est indubiè sola Essentia divina. Secundò Ly à Quo sumi potest, pro responsivo, ad interrogationem, quare sit assensus exhibitus, & hoc à Quo, competit ex rationibus adlatis, etiam rebus creatis, & licet cognitio divina non sit in genere Principii elicentis ab alio quàm ab essentia divina, poterit esse ab alio, in genere responsivi. In idem fermè recidet si dicas Ly à Quo tanquam à specificativo extrinseco haberi posse in Intellectione divina etiam ab aliquo creato, licet à quo specificationis intrinsecæ, habeatur ab ipsamet Essentia divina.

INSTAT. Objectum motivum illud dico ex quo & ex Potentia paritur notitia à quo specificatur, atque accipit suam perfectionem cognitio.

RESPONDETUR. Quì notitia ex objecto & Potentia gignatur alibi explicatum. Specificationem autem extrinsecam jam dixi haberi posse ab aliquo creato, licet specificatio intrinseca, non possit esse aliud intellectionis divinæ, nisi Essentia divina. In idem recidit, si dicas ab essentia tanquam à Principio elicitive habere specificationem suam Intellectionem divinam, licet habeat specificationem ab aliquo extrinseco, sumptam pro eo, quod est reddibile pro ratione assensus divini, seu quod est responsivum ad Quare assensus.

DICES II. cum eodem. Per hoc solum prædicatum, differt objectum motivum à purè terminativo, quòd hoc posterius solum modò representetur per cognitionem, & non est id, à quo est cognitio.

RESPONDETUR. Non per hoc, hæc duo distinguì, cum etiam in creatis motivum cognitionis, non sit id à quo tanquam Principio elicitive sit notitia. Per hoc ergo potius hæc duo differunt: quòd objectum terminativum, habeat rationem ejus circa quod notitia, objectum autem motivum, est Responsivum, ad Quare assensus.

DICES III. Unius cognitionis nonnisi unum

est objectum adæquatum. Si enim est multiplex, tunc ex illis coalesceret unum adæquatum. Atqui in Deo nonnisi est una cognitio. Ergò.

RESPONDETUR. Hoc argumentum videtur probare multum, quia probaret, etiam Terminum cognitionis Divinæ, non esse, nisi solam Essentiam Divinam. Ille enim Terminus, est objectum indubiè notitiæ; unius autem notitiæ, debet esse unum objectum adæquatum, aliàs coalesceret ex pluribus. Directè dici potest unius cognitionis, quæ etiam in modo noscivitatis, est infinita non esse unum objectum adæquatum, stans in aliquo increato, sed debet esse objectum illius unum adæquatum stans in creato & increato. Quia ergò notitia Divina est ita una, ut simul sit infinita, etiam in modo noscivitatis, ideò extendere se poterit ad assumendum pro motivo, etiam objecta creata.

NOTO. Dictum est in primâ parte seclusis imperfectionibus competere Essentiæ Divinæ etiam rationem Speciei impressæ, hinc omnia objecta motiva creata representantur ab Essentia Divina tanquam habente vim Speciei impressæ respectu omnium Motivorum creatorum, hocque sensu dici potest solam Divinam Essentiam habere rationem Motivi, cum hoc tamen stat, ut non sola Essentia, sit pro ratione reddibilis, ad Interrogationem factam, quare Deus assentiat objecto?

QUÆSTIO IV.

De Ente prout Existentia est.

EX dictis suprâ de ente participialiter accepto colligi potest ens prout est existens esse ipsum ens prout est extra causas; jam autem existentia abstractè sumpta, est ratio existendi extra causas. Conformiter autem ad dicta de possibilitate posset distinguì duplex existentia, quædam extrinseca, & hæc definitur per esse extra causas, nec competit Deo cuius nulla est causa. Deinde alia distinguì posset existentia intrinseca, quæ stat in esse actu, & hæc Deo etiam competit.

DIFFICULTAS I.

An sit distincta realiter essentia ab existentia?

DICENDUM Quòd non. Est Conclusio Scotistarum & ex nostris reliquorum contra Thomistas, quibus accessit noster Maurus, & Fonseca modaliter eam distinguens.

PROBATUR I. Si essentia distingueretur realiter ab existentia Petri, etiam essentia existentia distingueretur realiter ab ipsâ existentia: sed non distinguitur realiter; ut probatur; si essentia existentia distingueretur realiter ab ipsâ existentia, quæro existentia illius distincta, ab essentia

essentia existentia, adhuc ne essentia distingueretur realiter vel non? Si distinguitur realiter, quæram de illa tertia, & sic in infinitum. Quod si non distinguitur, nec illa essentia existentia de qua primò procedebat quæstio, erit distincta realiter. Sequela autem probatur principalis argumenti. Quia non est major ratio, cur essentia Petri sit distincta realiter ab existentia, & non sit distincta realiter essentia existentia, ab ipsa essentia.

RESPONDEBIS. Id quod est ratio formalis existendi non requirit aliam existentiam à se distinctam realiter; quia quo aliquid est tale & ipsum est tale, sic unio non indiget uniri alia unione, nec actio indiget agi alia actione; sunt enim formales rationes, quæ se ipsis & non per aliud sunt tales: cum ergo existentia, sit ratio formalis existendi, se ipsa, & non per aliam distinctam realiter existentiam existet: E contra essentia Petri, cum non sit formalis ratio existendi, existere per distinctam realiter existentiam poterit.

CONTRA. Tum quia quæcunque ratio probat essentiam à parte rei positam, non esse rationem formalem existendi, eadem probat essentiam existentia, non esse rationem formalem existendi: Sicut enim essentia Petri potest existere & non existere, ita etiam essentia existentia, potest existere & non existere, per quod probatur distinctam esse existentiam essentia ab existentia licet existentia sit ratio formalis existendi. Tum quia etiam de conceptu essentia quem dicit existentia quæ talis, non est esse rationem formalem existendi, quia formalitas existendi & formalitas essentia secundum se non sunt eadem, ergo neque essentia quam dicit existentia, competet formalitas, esse rationem existendi, eodemque fundamento utriusque essentia distinctio invehetur.

PROBATUR II. Quia nulla est necessitas distinguendi essentiam ab existentia, ut patet solutione argumentorum.

CONFIRMATUR. Ex Arriaga hic Sect. 3. a. n. 58. Quia nullum est signum distinctionis realis essentia ab existentia, si enim aliquid esset, esset separabilitas, hæc non datur, ut ibidem probatur. Deinde ut assumit Suar & Ovied. Nihil potest fieri ens per alienam entitatem, ergo nec existens per alienam existentiam. Antecedens probatur. Quidquid distinguitur ab alio distinguitur tanquam ens ab ente, ergo utrumque extremum, ut condistinctum ab alio, est ens, ergo non constituitur per aliud, in ratione entis. Quod ipsum sic ulterius proponi posset. Antecedenter antequam constituitur aliquid ens per alienam entitatem, jam est ens, ergo in ratione entis, non constituitur per alienam entitatem. Antecedens probatur. Jam enim antecedenter ad alienam entitatem est distinctum, quomodo enim unum constitueretur per aliud, si utrumque indi-

stinctum est, & unum idemque; distingueretur à seipso, nempe constitutum, ut supponitur realiter, à constituyente, ut supponitur realiter. Consequentia autem principalis probatur, quia existentia nihil aliud est, quam ens in actu, ergo si nihil potest constitui ens per alienam entitatem, adeoque neque existens per alienam existentiam; non enim posset constitui ens per alienam existentiam, nisi constitueretur ens in actu, per alienam entitatem.

PROBATUR III. Essentia quæ est à parte rei prout condistincta existentia, vel est nihil, seu non ens in actu, vel non est nihil, seu non est non ens in actu: Neutrum dici potest, quod probatur; Si essentia prout condistincta ab existentia est nihil etiam in ratione entis, constitueretur per alienam entitatem, idque constitutione reali, & tamen nihil potest constitui ens per alienam entitatem, ut probatum immediate. Rursus si essentia prout condistincta existentia, esset nihil, ergo non sunt illic duo condistincta, quorum utrumque sit res, sed se habent ita, sicut Petrus & Tenebræ. Denique si essentia prout condistincta existentia esset nihil, & posset existere aliquid per existentiam alienam & non posset; posset existere, ut supponitur; non posset existere, quia quod est nihil; non potest existere per existentiam alienam; aliàs & existeret, & non existeret, existeret quidem, ut supponitur, non existeret autem, quia nihil non existit. Et si essentia prout condistincta existentia est nihil, quomodo est à parte rei? Si autem essentia prout condistincta existentia non est nihil, sed est à parte rei, ergo existit: hæc enim duo verbis differunt, ad quid ergo illi superaddita existentia?

RESPONDEBIS I. Inter illos terminos ens actu & non ens actu dari posse medium ens non actu; ita ut essentia prout condistincta ab existentia sit ens non actu, & ita ut quasi medium illud datur non per abnegationem utriusque extremi, sed per participationem ex utroque.

CONTRA. Tum quia impossibile est esse ens à parte rei & non esse ens actu, ergo si essentia prout condistincta ab existentia est à parte rei, prout condistincta, est ens actu. Antecedens probatur, quia quæcunque formalitate constituitur ens, à parte rei hoc ipso constituitur actu, nisi facias de sola voce quæstionem. Tum quia de eo quod est ens non actu, vel est verum dicere; est nihil actu, vel non est verum dicere; si non est verum dicere, nihil actu, ergo verum erit dicere est ens actu, quod tu negas: quid enim medium inter ens, & nihil? Quod si de illo quod est ens non actu, verum est dicere, est nihil actu, ergo verum erit dicere, quod sit non ens: non ens enim, & nihil quo differunt?

RESPONDEBIS II. Condistinguenda esse illa duo, unum actuale esse essendi, & aliud esse actuale existendi; essentia ergo prout condistincta existentia habet actum illum essendi.

CONTRA.

CONTRA. De hoc ipso queritur cur non habeat actum existendi, si est actu à parte rei; cum actuale esse essendi, nulla in re differat, ab actuali esse existendi. Deinde cui non competit actuale esse existendi hominis ut bruto, illi non competit esse actuale essendi hominem; ergo & cui non competit esse actuale existendi non competet etiam esse actuale essendi; Sicut se enim habet tale ad tale, ita simpliciter ad simpliciter.

RESPONDEBIS III. Retorquendo argumentum Essentia prout ratione condistincta ab existentia, est ne actu vel non? redibitque argumentum contra Thomistas factum.

CONTRA. Quia in sententia per rationem nonnisi ratiocinantem distinguente essentiam ab existentia, dicitur illam, neque esse actu, neque esse non actu, sed præscindere jam ab utroque, non potest autem dici quod essentia à parte rei posita præscindat ab esse actu, vel esse non actu.

CONFIRMATUR Conclusio. Quæ confirmatio simul ostendit extrinsecam etiam existentiam competere essentia à parte rei positæ. Essentia quæ est physice, prout condistincta existentia, vel est actu extra causas, vel non est? Si non est extra causas prout condistincta existentia, contra erit, quia prout condistincta existentia est quid productum, non enim est Deus, neque ens à se, neque nihil &c. Si autem essentia prout condistincta ab existentia, est extra causas aliquid, ergo prout condistincta ab existentia, existit: hæc enim duo vix verbis differunt. Denique si distinguitur essentia ab existentia à parte rei, vera est hæc propositio, *essentia est distincta ab existentia*, ergo ulterius vera erit hæc *essentia est*, nam de quo à parte rei verificatur propositio de tertio adjacente, de eodem verificari potest de secundo adjacente, ut notum ex Dialecticis, & inductione, Ergo essentia prout condistincta ab existentia, existit, quia de illa verificatur particula *Est*, quæ supponit à parte rei, in communi sententia, pro existit.

DIFFICULTAS II.

Quomodo distinguatur existentia ab essentia?

PRÆMITTO I. *Non esse distinctam existentiam ab essentia, distinctione Scotistica, ex natura rei*, de quo alibi: ubi universaliter hæc distinctio rejecta. Quod si essentia ab existentia non est distincta realiter, nec ex natura rei, restat ut distinguatur, per rationem nonnisi.

PRÆMITTO II. *Existentiam posse comparari dupliciter ad essentiam.* I. Ad essentiam actuale. II. Ad essentiam quæ sit in statu possibilitatis: existentia actualis comparata ad essentiam

possibilem distinguitur, sicut ens à se ipso, dum est nihil, seu non ens. Et conformiter loquendo ad alias prædicta principia, distinguuntur hæc duo inter se, non ratione recti, & intrinseci, sed ratione obliqui, connotatorum, & status; nam idem ens, in quantum dicitur esse acceptum à causis, vocatur existentia, & in quantum dicitur habere adhuc esse in causis, dicitur esse, nonnisi in statu possibilitatis: tota autem est difficultas, de essentia actuali.

PRÆMITTO III. *Existentiam posse comparari tam ad essentiam actualem quàm actualis est, seu reduplicative acceptam, quàm ad essentiam actualem specificative acceptam*: si comparatur ad essentiam actualem reduplicative acceptam, seu ad illam rationem formalem, quæ reduplicatur, essentia sic spectata ab existentia differt, sicut definitum & definitio: reduplicative enim spectata essentia erit essentia, prout est in actu; esse autem in actu, & existentia, differunt sicut definitio & definitum. Tota ergo difficultas devolvetur ad essentiam quidem actu spectatam, sed tamen non reduplicative acceptam. *Circa quod*

DICENDUM est. *Existentiam ab essentia actuali specificative accepta, distingui connotative, ita ut in recto idem sint, in obliquo autem distinguantur.*

PROBATUR. Quia existentia quæ talis, importat esse extra causas, seu esse actu, essentia etiam actualis, importat solum connexionem exercitam prædicatorum actualium; ergo in recto non differunt: ubiq; enim idem respondet esse, ergo nonnisi connotative, quomodo enim aliter? Sed hic adhuc.

QUÆRENDUM restat, *An ita possit subflare nostris conceptibus existentia, comparata ad essentiam, ut inter se præscindere possint?*

RESPONDENDUM Affirmative. Ratio. Tum quia considerando particulares essentias prout essentia sunt, possum formare conceptum communem particularibus essentiis. Possum item considerando particulares existentias formare conceptum communem existentia; quæ tamen duæ rationes communes, præscindunt inter se objective; conceptus enim communis accidentis, quantumvis Metaphysici, non potest esse conceptus communis, ejus, cujus est accidens; hoc ipso enim non esset ejus accidens; jam autem existentia, est accidens Metaphysicum essentia. Tum quia universaliter quæ definitionibus differunt, præscindere inter se possunt; jam autem essentia & existentia, differunt definitionibus. Tum quia si essentia non præscindit objective ab existentia, etiam in statu essentia importaretur existentia; sed non importatur, quia de essentia essentia ut sic, non est existentia: si enim ab his differentiis creatum & increatum, bene possit præscindi Ens, non apparet cur etiam sic non possit præscindi essentia ab existentia.

Objici.